ROMAN

Esirler Sandalı'ndan
"Allah'ın Evi"ne

Hazreti Hacer

Zemzem'in Annesi

SİBEL ERASLAN

TİMAS

ZEMZEM'İN ANNESİ
HAZRETİ HACER
Sibel Eraslan

TİMAŞ YAYINLARI | 3748
Edebiyat Kitaplığı-Roman | 179

YAYIN YÖNETMENİ
İhsan Sönmez

EDİTÖR
Seval Akbıyık

KAPAK TASARIMI
Ravza Kızıltuğ

1. BASKI
Ocak 2015, İstanbul

6. BASKI
Ekim 2019, İstanbul

ISBN
ISBN 978-605-08-1870-3
9 786050 818703

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alaykösku Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr
timas@timas.com.tr
timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT
Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sok. No: 8
Davutpaşa-Topkapı/İstanbul
Telefon: (0212) 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 16086

YAYIN HAKLARI
© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Terk edildikten sonra da devam ediyorsa, o sevdadır ancak.

"Herkes gittikten sonra"nın hikâyesidir, benim hikâyem.

İşte bakın! Arkadaşlarımdır şu savrulan yapraklar!

Kopmuş yerinden, dalından ayrı düşmüş…

Düşen yapraklar kadar yurtsuz bir kızıyım yeryüzünün.

"Muradın neydi bunca yürüyüşten a hanımım…" diyenler, bilsinler ki çölün altından akan Zemzem isimli o büyük denizin sesini, ancak razı gelip susanlardır duyabilecek olanlar…

En kadim mırıltılarıyla, varoluşun beşiğini sallayan Zemzem'in söylediği o ninniye, ancak tüm muradını başkasına bağışlayanlardır eşlik edecek olanlar…

Benim bildiğim o ninnidir… Zemzem'in söylediği o mırıltılı ninni…

Herkes uyurken yıldızları çağıran bir ninni… Sadece ateşböceklerinin şahit olduğu sırlara muttali bir ninni… Aceleci akreplere bile yufka yürekli olabileceklerini sezdiren bir ninni… Hırsızları pişman edip, geceye has şehvetlere unutkanlık şerbeti içiren bir ninni… Size anne kucağını anımsatan, suyun o latif ve ince parmak uçlarıyla, gidip gelen gidip gelen, bir ninni…

Salıncağınızı sallayanım ben…
Bir varmış bir yokmuş diyerek sizi avutmaya niyetli…
Kün fe yekün arasında gerilmiştir o salıncak…
Gelmelerle gitmeler arasında…
Geceyle gündüzdür gıcırtılı ipleri…
Sevdiğiniz nispette bilirsiniz ancak…
Size söylenmiş ninnilerin meleklerden indiğini…

Ayrılık ile Mağlubiyet'in elleri birleşince…

Özgürlük, onların çocuğu olarak doğdu dünyaya.

……

Her şeyin başlangıcında duran merak, o "yasak ağacın" altında şayet onları ele geçirmemiş olsaydı, isimleri belki de Ayrılık ile Mağlubiyet diye konulmazdı. Merak, kanlarına girince, fark edişin saati işlemeye başladı… Artık geri dönüşü çok ama çok sonraya ertelenmiş bir düşüş şelalesinin içindeydiler ikisi de…

Ayrılık da Mağlubiyet de yorgundular.

Dünyaya ilk düşenlerdi onlar.

Birbirlerini hemen bulamadılar.

Aynı değillerdi elbette Ayrılık ile Mağlubiyet, ama birbirlerine benziyorlardı. Aşinaydılar birbirlerine. Ama uzaktan bir biliş ve hatırlayıştı bu. Kavuşmalarıysa çok sonra olacaktı…

Henüz altı gün geçmişti üzerinden ki yeryüzünde yalnızdılar…

Henüz dünyanın hikâyeleri başlamamıştı.

Hikâye yoktu.

Ama şiir vardı.

İçindeydiler.

İçinden düştükleri o eski harikulade bahçeleri hatırlatmak ve vicdan azaplarını arttırmak için yazılmış gibiydi bu yeni şiir sanki. Burası dünya idi. Cennetin mavi gölgelerinin vurduğu; küçük, çakır, toprak kürecik…

Her şey… Ama her şey, onlara isyan ederek kopup geldikleri cenneti hatırlatmak üzere yazılmış mavi bir şiir gibiydi. Ve şiiri hayatın, onların acılarını sadece daha kesif hale getirmekle kalmıyor, her şey elem, her şey yalnızlık haline dönüşüyordu ve denizler boyunca kaynayan pişmanlık, kaygı…

Yalnızlık, hüzün, zor geçim, yara bere, gözyaşı, toz, duman ve en çok da hasrete dair anılar, üşümek, tedirginlik ve karanlık geceler… Ayrılık'la Mağlubiyet, bu şartlarda büyüttüler kendilerini…

Buluşmaları epey zaman aldı…

Karşılaştıklarında çok ağlaştılar.

Hıçkırıkları birleşince, bir umut gibi doğdu onlara çocukları olan Özgürlük…

O güne kadar şiirin gölgesinde sessizce yeşeren her şey, Özgürlük'le birlikte ilk hikâyelerini anlatmaya başlayacaktı artık.

Ayrılık'la Mağlubiyet'in çektiği derin acıları tekrar etmemek için yazacaktı bundan sonraki tüm hikâyelerini Özgürlük… Gayretliydi, umut doluydu, başarılı her savunma, neşesine neşe ve güç katardı Özgürlük'ün.

Lakin bir kusuru vardı ki: Unutkandı…

İçinden çıkıp geldiği evi, sık sık unuturdu Özgürlük.

Unutkanlık, onun kusuru olduğu kadar garip bir şekilde gücü de oluyordu aslında.

Doğduğu evde bıraktığı iki ihtiyarı, yani Ayrılık'la Mağlubiyet'i unutmamış olsaydı şayet… Hiçbir hikâyesini yazamazdı yeryüzünün…

Oysa Ayrılık ile Mağlubiyet'in çocuğuydu Özgürlük…

En muzaffer olduğu günlerde bile mahzun olmak, onun kaderiydi.

Parmak izi gibi. Ruhu gibi, kaderi…

İSTİLA GÜNÜ…

Beni unutmasından korkacağım kimsesi kalmamıştı, o gün yeryüzünün.

Yüzümü ve ismimi kaybettiğim günlerin ilkiydi istila günü.

"Çöl Mirleri" derlerdi biz Sanaa Oğullarına diğer kavimler. "Anne Nehir" boyunca çöle doğru bir yıldızlar kümesi şeklinde yayılmış vahalara riyaset eden diğer prenslerin emiriydi babam…

Benden başka sağ kalan tek ferdi yoktu Çöl Mirlerinin o meş'um günde… Unutulmaktan ve yolumu kaybetmekten çok korkardım o güne kadar… Böylesi bir korkuyu artık tamamıyla silecek ağır bir yazgı rüzgârı esmişti üzerimden. Boynu kırılmış ekinler gibiydi halkım. Hiç yokmuş gibiydiler sanki. Hiç olmamışlar gibi. Onların söndüğü yerde, ben ne kadar varım diyebilirdim ki…

Esirler Sandalı'na bindirilirken ismimi sorduklarında, bu yüzden söylemedim adımı. Çünkü çok üzgündüm, şaşkındım. Kim olduğumun, herhangi bir isim taşıyor olmamın bir önemi kalmamıştı artık…

Beni unutmasından korkacağım kimsesi kalmamıştı yeryüzünün.

Çöl Mirlerinden geriye, üzerinden duman tüten harabelerden başka hiçbir şey kalmamıştı… Çadırlarımız, obalarımızın güleç yüzlü konuksever insanları, halkım, vahalarımız, babam, amca-

larım, kuzenlerim ve arkadaşlarım… Kuzey Ülkesi'nden gelen istilacılar tarafından yok edilmişlerdi, o gün…

Beni unutmasından korkacağım kimsesi kalmamıştı yeryüzünün…

Babam, sadece çocukluk hatıralarımı da alıp gitmemişti Uzak Ölümler Ülkesi'ne… Sanki benim yüzümdü aslında giden. Yüzümü kaybetmiş gibiydim, beni bundan sonrasında tanıyacak tek bir kişi bile yoktu artık.

Yüzüm kopmuştu.

Vatansızdım.

Yersiz yurtsuz.

Boşlukta düşen bir kuş tüyü kadar hafif, amaçsız, bağlantısız.

Bu yüzden Esirler Sandalı'na bindirilirken ismimi sorduklarında "Hacer" demedim onlara…

Yanlış anlaşılmasını istemem. Benim maruz kaldığım şey, tek başına "mağlubiyet" de değildi. Evet, Kuzey Ülkesi'ne mağlup olmuştuk, gafil avlanmıştık, bu doğrudur. Lakin babamı kaybetmiş olmanın ağır yükünü tek başına kaldıramazdı "mağlubiyet" kelimesi, her ne kadar bir emir kızı olarak galip gelenlerin esiri olmuşsam da… Mağlubiyet, az gelirdi yarama…

Yara mı dedim…

Oysa o anda yaradan da öte, bir oyuk gibiydim yeryüzünde.

Felek beni bir kan kuyusu gibi oyarak yerin dibine çalmıştı sanki.

Yer beni yutmuştu.

İçim içime batıktı, içime doğru eğriltmiş, yamultmuş, çarpmış, çökertmişti beni son birkaç saatte yaşadıklarım…

Beni unutmasından korkacağım kimsesi kalmamıştı yeryüzünün…

Sanki hiç yokmuş gibi, hiç olmamış gibiydiler. Köylerimiz, obalarımız, çölün içinde gece yıldızları gibi parlayan prensliklerimiz, ülkem… Sanki masalmış, düşmüş, hayalmiş, sanki hiç olmamış… Bir anda yanıp sönen çıraların, o kısa tutuşma vaktinde ortalığı

alelacele aydınlattıktan sonra soluvermeleri gibi… Memleketim ve babacığım, bir anda sönüp gitmişlerdi işte…

Beni unutmasından korkacağım kimsesi kalmamıştı yeryüzünün…

Tıpkı çocukluk günlerimde zaman zaman gördüğüm o korkulu düşte olduğu gibi. Yüzüm yoktu artık. Çaldığım, çalacağım hiçbir kapı beni tanımıyor, yanına gidip vardığım hiçbir kişi bana ismimi söylemiyor, hatta babam bile benim kim olduğumu çıkartamıyordu bu garip çocukluk kâbusumda… İşte şimdi şu yaşadıklarım, çocukluğumun yüksek ateşli humma günlerinde tutulduğum o eski kâbusun gerçeğe dönüşmüş hali gibiydi.

Ok yaydan fırlamış, hayal beden bulmuş, kâbus dünyaya kadem basmıştı o gün…

Ben bir felaketler oyuğuydum artık, ben ayrılıklar kuyusu, karanlık dipleri nehirlerin, ağlayan rüzgârların ateşli dilleriyle delik deşik ettiği tortullar gibiydim…

Ben bıçağın kestiği, taşın ezdiği, mızrağın saplandığı, ateşin yaktığı, suyun boğduğu, rüzgârın fırlattığı…

Değildim sadece…

Kalan'dım ben.

Geriye kalan.

Ahh'tım.

Soyu kırılandım.

İsmi kaçırılan can evinden…

Yüzü silinen cümle defterlerden…

Kalan'dım ben…

Geriye kalan.

Ayrılıktım ben. Mağlubiyettim…

Ahh'tım artık bundan sonrasında.

Bundan sonrası diye bir şey varsa şayet:

Hırıltısıydım belki hayatın…

Esirler Sandalı'na bindirilmezden evvel, ismimi sordular en son…

"Onu sağ bırakın!" diye kükreyen sese doğru döndüğümdeyse, geçen yıl babamın "başmisafir" olarak günlerce ağırladığı büyükelçisini görecektim Kuzey Ülkesi'nin.

Sağ bileğindeki dağlanmış derince yara izi hâlâ belirgin bir şekilde duruyordu yerinde… Şayet babamın şifa dağıtan ihtiyar bilgeleri bu zalim elçiyi sokan yılanın zehrini, onun menhus ve karanlık bedeninden binbir maharetle çıkarmamış olsalardı… Bugün peşine takarak obalarımızın üzerine çökerttiği o gözü dönmüş ordusuyla sinsice gelip ateşlere veremeyecekti halkımı…

Keşke sökülmez olaydı bedenindeki o zehir! Keşke yılanın ısırığı muradına ereydi de… Ah sen riyakâr elçi, yetiştiremez olaydın yerimizin yurdumuzun bilgisini o zalim kralına… Dillerin kurusaydı da cömertlikleriyle namlı Çöl Mirlerinin misafirlerine hediye olarak saçtığı altın ve elmaslardan bahsedemeseydin karanlık efendine… Dilini, gözünü mühürleseydi de o yılanın ağusu, hakkımızdaki ölüm fermanını kestiremeseydi o gözü dönmüş melikin…

Elçi'yi Esirler Sandalı'nın yanında görür görmez anlamıştım olanları, anlamıştım halkımın başına gelenleri… İçimde kum

fırtınası gibi esip duran binlerce beddua kamçısıyla bakıyordu ateş saçan gözlerim ona…

"Onu sağ bırakın!"

Cömertliği ile konukseverliği hazırlamıştı bu feci sonu babama… Babama sırtından saplanan bıçaktı bu adam…

Mağrur bir edayla emrediyordu neferlerine:

"Onu sağ bırakın!"

Neydi oysa sağ bırakılmak? Neydi sağ kalmak? Onurlu ve özgür olarak ölmekle kıyaslanmayacak kadar ağır bir ceza değil miydi esir düşmek? Kendisine mihnet edeceğimi mi zannediyordu bu sersem Elçi, beni sağ bıraktığı için…

……

Sonra anlayamadığım bir lisanda her ne konuşmuşlarsa fikir değiştirmişlerdi ki, beni ilk sandallara binecek esirler kafilesinden ayırdılar… Yabancısı olmadığım ama Çöl Mirlerine mensup olmayan savaş esirleriyle doluydu birazdan kalkacak sandallar… Tam olarak ne olduğunu anlayamamakla birlikte, büyük bir savaşın en son halkası olduğumuzu düşündürtmüştü bu durum bana.

Ellerinden ve ayak bileklerinden birbirine bağlanmış, yüksek rütbeli olduklarını düşündüğüm bazı yabancı adamlarla birlikte, "Anne Nehir" dediğimiz büyük akarsu boyunca hilekâr Kuzey Elçisi'nin riyasetinde yürümeye başlamıştık…

Önüme bakıyordum yol boyunca…

Önüm, aşağı doğru açılıyor, bir kapı veya perde gibi aralandıkça, katmanlar boyu bir yolculuğa çıkıyordum sanki her adımda.

O esaret yolunda attığım bu ilk adımlarda çocukluğumdu beni içine çağıran… Hayal meyal yüzünü güçlükle hatırladığım annem, ardında saklambaç oynadığımız hurma ağaçları, geceleyin yüksekçe kayalıklardan baktığınızda, bir ateşböceği selini andıran nehir boyu uzanmış obalarımız, sevinçle kişneyen atlarımız, sabırlı develerimiz, gülümsediği vakit bembeyaz dişleri sabah-

yıldızı gibi parıldayan babam, rüzgârda yol alan birer mızrağı andıran at beyleri, prenslerimiz, amcalarım, ihtiyar bilgelerimiz, onların geceler boyu biz çocuklara anlattıkları yıldızlı masallar, vahalarımızdan bir nehir gibi uzanan nilüferlerle kaplı dar ve şirin longozlar… O kısa anın içine hepsi ama hepsi birden akıyor, önümde attığım adımların arasında açılan kapıdan bana doğru bakıyorlardı işte…

Neredeydim ben?

Kimdim?

Neydi benim başıma gelen…

Sessiz, uzun ve tutuklu bir yürüyüş.

Üç vaha sonra, "Anne Nehrin" bir çoban çantasını andıran küçük koylarından ilkine vardığımızda, orada beklemekte olan diğer esir sandallarına ulaşmıştık… Kuzey Ülkesi'ne götürülecek ne çok esiri vardı bu zalim bezirgânların… Sadece köle taşımayacakları da belliydi, on kadar irice sandal, yüklendikleri altın, elmas, gümüş ve savaş teçhizatıyla neredeyse batmaya yakın bir halde, tıka basa ama gayet intizamlı şekilde istiflenmişti…

Beni bindirecekleri sandala adım atmazdan evvel, hilekâr büyükelçisi Kuzey Ülkesi'nin, yine benim dilimde:

"Babanızdan bir daha haber alamayacaksınız…" demişti.

Bizim lisanımızda, soylulara taziye vermenin adabıydı bu. Emir veya mirlerden biri vefat ettiğinde, onun ölmüş olduğu uluorta dile getirilmez, müteveffadan bir daha haber alınamayacağı söylenirdi yakınlarına…

Cani olmasına caniydi büyükelçi, hilekârdı, tamahkârdı, sinsiydi belki. Ama diplomatik kaideleri gayet iyi biliyordu neticede.

"Babanızdan bir daha haber alamayacaksınız Hanımım…"

Onun yüzüne bakmıyordum. Gözlerinin içine. Asla. Zira onun bildiği birtakım ihtiram kaideleri varsa, benim de bağlı olduğum,

çocukluğumdan beri terbiyesiyle yetiştirildiğim, soyluluğa dair kaidelerim vardı.

Ben, Çöl Mirlerinden geriye kalmış tek varistim. Emir kızıydım, beylerin ve efendilerin evladı, tertemiz halkımın son ferdiydim. Galip bir kumandan veya muzaffer bir elçi de olsa karşımdaki muhatabım… Yüzüne bakarak ona onur bahşedemezdim.

Gözlerim yerde:

"Gerçek şeref ve galibiyet ancak Allah'ındır" diyerek, verilen taziyeyi dirayetle aldım.

Hayatımda bu kadar ağır bir şeyi henüz almamıştı oysa benim toy ellerim.

"Bağırıp çağırarak ağlamaz Çöl Mirlerinin kızları" derdi babam.

"Hüzün… Evet, Çöl Mirlerinin kızları için çeyizdir, duvaktır hüzün, sizin başınızın tacıdır. Ama görünmez bir taçtır bu, ancak kalbinizi okuyacak kadar iyi yetiştirilmiş kimselerin fark edebileceği bir edep ve soyluluk tacıdır. Bir gün bunu takma zamanı geldiğinde, o tacı vakarla, metanetle, sükûnetle takabilmenizdir dileğim…" derdi.

O felaket gününde, kaç yaş birden büyümüştüm…

Taziye tacının ağır dikenleri beynime saplanıyordu…

Mağrur ve hilekâr Elçi, taziyemi alırken sarf ettiğim "Gerçek şeref ve galibiyet ancak Allah'ındır" cümlesinin altında kalmaması gerektiğini gayet iyi biliyordu ki güya öğretici, hatta babacan diyebileceğim bir edayla:

"Hanımım…" dedi.

"Götürüldüğünüz Kuzey Ülkesi'nde, siz Haniflerin inandığı Allah bilgisi yoktur. Büyük ve bileği bükülmez kralımız azamet sahibi Avemeleh'in ötesinde veya üstünde herhangi bir sultan tanımayız biz. Gerçek şeref ve galibiyet sadece Avemeleh'e aittir ki bugünkü zaferimiz ve sizin halkınızın yaşadığı mağlubiyet de bunun bir delilidir. Haddimi aşmazsam, size tavsiyem bir an evvel öncelikle

itikadınızı, ama hiç olmazsa dilinizi, Kuzey Ülkesi âdetlerine göre değiştirmenizdir."

Bu uyarı…

Bunca felaketten sonra işittiğim cidden haddi zorlayan bu uyarı, gökten beynime inmiş binlerce gürz gibi gelen bu uyarı… İçimden taşan keskin restle, o vakte kadar çok da sınanmamış inancımı, belki binlerce kez bileyerek konuşturuyordu beni. Bir demir gibiydim artık. Muhatabımın yüzüne, gözlerinin en içine, ruhunun ta… dibine kadar bakarak söyledim:

"Gerçek şeref ve galibiyet ancak Allah'ındır!"

Beni Esirler Sandalı'na bindirirlerken de saygılı davrandıklarını söylemeliyim.

İlhak ettikleri diğer çevre beyliklerden toparladıkları kölelere davrandıkları gibi davranmıyorlardı bana. Zavallıların hepsi de ihtiyar, çocuk, kadın denmeden zincire vurulmuştu. Beni prangaya vurmadıkları gibi, urganla da bağlamamışlardı; itip kakmıyorlardı, diğerleri gibi sağımı solumu çekiştirip alay eden de yoktu. Öteki esirlere reva görülen tacizlerin hiçbirine uğramadan bindirilmiştim Esirler Sandalı'na.

Kuşkusuz bunda hilekâr büyükelçinin verdiği talimatlardı etkin olan. Sadece hayatta kalışını borçlu olduğu halkıma duyduğu şükran değildi onu bu şekilde davranmaya yönelten… Ben, sadakatle bağlı olduğu zalim Kuzey Kralı'na sunulacak paha biçilmez bir savaş ganimetiydim aynı zamanda. Çöl Mirlerinin hayatta kalmış tek varisiydim, Kuzey Kralı'nın namına nam katacak en yüksek bedelli köle olmak hakkını bahşediyordu bu bana…

Sağ bırakılmak… Böyle bir şeydi işte…

O sandala bindiğim andan itibaren köleydim artık…

Esirler Sandalı, beni hayatsızlığa taşıyacaktı bundan sonrasında… Özgürlüğünü yitirmiş bir kölenin kendine ait bir hayatından bahsedilemeyeceğini kısa sürede anlayacaktım…

Hilekâr elçi anlamadığım bir dille konuştuğu Kuzeyli komutanlara emirler yağdırırken bir yandan da etrafımda dönerek beni dikkatlice izliyor, sakalını aşağı doğru çekiştirirken, yüzüne yerleşen hayret mimikleriyle başını "hayır" anlamında sağa sola sallıyordu o arada…

"Hanımım müsaade ederlerse bir soru sormadan edemeyeceğim… Öyle zannediyorum ki babanızın yanında harem eğitimi almadan yetişmişsiniz…"

Bu sorunun ne anlama geldiğini kestiremiyordum o felaket ve altüst oluş gününde. Lakin onların acelesi vardı istila timleri olarak. Gerçi acelecilik, sonradan öğrenecektim ki Kuzey Ülkesi'nin neredeyse yaşam biçimidir… Bu yaşam tarzı, Kuzey halkına ve tüm soylularına, garip bir yüzsüzlük, anlamsız bir özgüven, sersemletici bir yüzeysellik veriyordu, bunu henüz ilk kölelik dakikalarımda tecrübe edecektim...

Daha birkaç saat evvel kılıçtan geçirerek tarumar ettikleri bir halkın kızıydım neticeten ve şimdi şu elçinin bana yönelttiği böylesi bir soru karşısında nasıl da hazırlıksız ve çaresizdim… Ne demekti harem eğitimi, neydi anlamı bu sorunun, beni niçin dikkatle izliyor, tepeden tırnağa tartıyordu ki bu haddini bilmez adam?

"Hanımım… Öyle zannediyorum ki annenizle de çok vakit geçirememişsiniz siz… Hatta kadın akrabalarınız ya da nedimeleriniz de hiç yakınınızda olmamışlar sizin… Hiç… Bir prensesten çok şehzadeyi andırıyor kılık kıyafetiniz, bir melikeden ziyade sanki Çöl Mirlerinden birine benziyorsunuz… Bu şartlar altında götürülmekte olduğunuz Kuzey Ülkesi'nde, saraydan evvel Harem Mektebi'nde misafir edilmeniz daha uygundur diye düşünüyorum… Onu konuşuyorduk komutanlarımızla, Esirler Sandalı'ndaki kölelerin tanzimi basit bir iş değildir takdir edersiniz ki…"

"Hayır… Hayır, Kuzey Ülkesi'nin şükran yoksunu elçisi! Benim köle sandallarının tanzimi hakkında hiçbir bilgim yoktur. Çünkü Çöl Mirleri, cömertlikleri ve konukseverlikleriyle namlıdır ve